A°. 1849. N°. 216.

Opregte Woensdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 12 September.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

TURIN, 5 September.

De voormalige Wetgevende Vergadering heeft in der tijd een voorstel goedgekeurd, waarbij bevolen werd, om eene rente te creëren van 2½ millioen lires, ten einde die te gelde te maken, en de opbrengst aan te wenden ten behoeve der schatkist. De Kamer der afgevaardigden is ontbonden vóór dat dit besluit kracht van wet had erlangd, en desniettegenstaande heeft het bewind gemeend den maatregel te kunnen te werk stellen; heeft het de rente gecreëerd, en een gedeelte daarvan te gelde gemaakt. Thans verlangt het verlof, om hetgeen daarvan nog over is, namelijk het te verkrijgen kapitaal voor eene rente van 1,867,000 lires, te kunnen verkoopen. De afgevaardigden hebben gemeend, dit niet te moeten weigeren, maar hebben tevens begrepen, om, bij het te geven verlof, te doen blijken, dat, hoewel de zaak niet regelmatig was behandeld, zij zich verpligt rekenden, om de regten der rentheffers te verzekeren.

De dagbladen vermelden den brief van den Voorzitter *Bonaparte* aan den kolonel *Ney*, betreffende de romeinsche aangelegenheden; — de meeste, zonder verdere aanmerkingen, — welligt uithoofde van onzekerheid, in hoe ver het opstel als echt kan worden aangemerkt. Een enkel blad, tot de partij der italiaansche onafhankelijkheid behoorende, voegt bij de vermelding: „Wij zien in de wending, welke de romeinsche zaken nemen, een blijk, dat Frankrijk begint te bespeuren, welken gevaarvollen weg het zoude volgen".

Naar luid van berigten uit Gaëta, van 28 Augustus, bekwam men aldaar schier dagelijks nota's uit Frankrijk, en had 'er eene drukke briefwisseling plaats tusschen de fransche gemagtigden, de heeren *de Rayneval* en *de Corcelles*, welke laatste zich steeds in Castellamare ophield en geenszins was ingenomen met den loop der zaken. Tusschen den heer *de Rayneval*, die steeds eene zeer bevredigende taal had gevoerd, en de pausselijke raadslieden, welker vorderingen met elken dag gestrenger werden, begon zich eene kennelijke verwijdering te openbaren.

In Genua heeft men berigt, dat de vergadering der Kardinalen, belast met het onderzoek der boeken, welke kerkelijk behooren te worden verboden en alzoo op den *index* geplaatst, daartoe heeft voorgedragen de werken van *Serbati*, over de Constitutien en de eenheid van Italie; — van *Gioberti*, over de hedendaagsche Jesuiten; — de lijkrede van *Ventura*, betreffende de gesneuvelden bij de belegering van Weenen, — en zeker boekwerk over de vijf wonden der oorspronkelijke Kerk en de verkiezing der bisschoppen. Het verbod is, onder dagteekening van den 6^{den} Junij, door den Paus uitgevaardigd.

In Venetie is het rustig. De stad heeft niet veel geleden. De beschadigde gedeelten van de ijzerbaan zullen binnen weinige weken hersteld zijn. — Het papier, door het revolutionaire bewind uitgegeven, zal voor de helft der nominale waarde tegen oostenrijksch papier worden ingewisseld, 't welk wettig betaalsmiddel zal zijn.

De maarschalk *Radetsky* was laatstelijk te Verona, na Rivoli te hebben bezocht.

Te Milaan is afgekondigd, dat degenen, die zekere kleedingstukken, welke als revolutionaire leuzen worden beschouwd, dragen, met stokslagen zullen worden gestraft. Daaronder worden genoemd graauwe broeken met zwarte streepen; grijze hoeden met groene linten; — stalen horologe-kettingen.

WEENEN, 7 September.

De Keizer van Oostenrijk zal den 15^{den} deze residentie verlaten, om zich, vergezeld door den minister *Schwarzenberg*, naar Cilli te begeven, ten einde de opening van de dienst op de ijzerbaan van die stad naar Laibach bij te wonen. Volgens een gerucht, door een onzer dagbladen medegedeeld, zoude de Keizer in Laibach denkelijk eene bijeenkomst hebben met den Koning van Napels, welke bepaaldelijk daartoe was uitgenoodigd, en zoude ook welligt de Paus deel aan dezelve nemen, — of, indien hij daarin mogt worden verhinderd, door twee Kardinalen worden vertegenwoordigd.

De generaal *Haynau* is uit Pesth in deze hoofdstad aangekomen. De maarschalk *Radetsky* en de generaal *Hesz* worden verwacht. — De Ban, welks aankomst reeds was aangekondigd, bevond zich, volgens de laatste berigten, steeds bij zijn leger, bezuiden Temeswar. — Ter eere van den maarschalk *Radetsky* is binnen deze hoofdstad een gelegenheids-stuk ten tooneele gevoerd, waarin zes belangrijke wapenfeiten der laatste veldtogten in Italie zijn voorgesteld, en 't welk grooten bijval heeft gevonden.

Het gerucht wil, dat de generaal *Haynau* verlangt, om van het opperbevel in Hongarije ontslagen te worden. Sommigen meenen, dat een dergelijk ontslag het bewijs zoude opleveren, dat de Regering voornemens is, om het bestuur in Hongarije alsnu op eene allezins vredelievende wijze te reorganiseren. Anderen zijn niet vreemd van het denkbeeld, dat de generaal met het bevel over de troepen in Vorarlberg zal worden bekleed; — welke reeds 30,000 man tellen en nog versterkt moeten worden. Weder anderen houden het voor mogelijk, dat de generaal, bij het voortdurend verblijf van russische troepen in Hongarije, ongaarne het bevel daar te lande zoude willen blijven voeren. Intusschen heeft de Keizer van Rusland den generaal *Haynau* het grootkruis van de S. Andreas-orde verleend, en wel met een zeer vereerenden brief, waarin de gewigtige diensten, welke deze veldheer in den strijd tegen de hongaarsche opstandelingen heeft bewezen, door de luisterrijke overwinningen bij Komorn, Szegedin en Temeswar, allezins worden erkend, en ook het genoegen des Keizers wordt betuigd, dat de divisie russische troepen, welke onder des generaals bevel heeft gestaan, zich op eene zulk een dapperen veldheer waardige wijze heeft gedragen.

Komorn heeft zich nog niet overgegeven. Men verhaalt, dat de generaal *Klapka* die vesting heeft verlaten en met eenige officieren in Dotis is aangekomen, en dat *Paul Esterhazy* thans met het bevel in dezelve is bekleed. Men voegt 'er bij, dat zeker vele opstandelingen de plaats hebben verlaten, doch dat weder andere, tijdens den wapenstilstand, daarin zijn getrokken, zoodat de bezetting sterker moet wezen, dan men algemeen schijnt te vermoeden. De generaal *Nugent* zal zich nu bij den generaal *Czorich* voegen en het bevel over de insluiting en belegering op zich nemen.

Zoo gezegd wordt, wil de bezetting van Komorn zich, even als *Görgey*, alleen aan de Russen overgeven. Het baart altijd veel opzien, dat de russische officieren, van hoogeren zoowel, als van minderen rang, zich steeds met eene buitengewone minzaamheid ten aanzien der Hongaren gedragen.

— Op de oostenrijksche ijzerbanen zullen rijdende postbureaux worden ingerigt, waardoor de brieven tot weinige minuten voor het vertrek zullen kunnen worden aangenomen.

FRANKFORT, 9 September.

Het bestuur dezer stad heeft een brief van den aartshertog Rijks-bestuurder bekend gemaakt, waarin deze zijnen dank betuigt voor de welwillende ontvangst, welke hem, bij zijne terugkomst uit Gastein, van wege de burgerij is ten deel gevallen.

— De zittingen van den krijgsraad te Freiburg hebben nog voortdurend plaats. Eergisteren zijn weder twee personen door denzelven tot tuchthuisstraf veroordeeld. Een door dezen krijgsraad geveld doodvonnis is echter van hooger hand in 10jarige gevangenisstraf veranderd.

— In de Rijn-provincie en Westphalen hebben vele troepen-bewegingen plaats. Het doel derzelve is alleen, om de troepen van garnizoen te doen veranderen.

— Men meldt uit Bern, dat al hetgeen verhaald is, omtrent de beweerde weigering aan den gewezen afgevaardigde van het duitsche Parlement, *Raveaux*, om over het fransche grondgebied te reizen, onjuist is. Bij het het afgeven van eenen reispas aan den heer *Raveaux* heeft de fransche gezant alleen verlangd, dat hij op dezelfde wijze zou worden behandeld, als de overige vlugtelingen, zoodat hij eveneens aan de fransche grenzen zou worden overgegeven aan de fransche autoriteiten, welke hem alsdan eenen binnenlandschen pas zouden ter handstellen, ten einde zich ongehinderd te kunnen begeven naar de door hem opgegevene grensplaats.

FRANKFORT, 9 September.

[*Uit bijzondere brieven.*] Hoewel men dagelijks eene verandering in het voorloopige centraal bewind van Duitschland te gemoet ziet, blijft men echter te dien opzigte geheel in het onzekere verkeeren. De aartshertog *Johann* heeft gisteren het door hem bij de Bockerheimer-poort gehuurde paleis betrokken. Uit alle toebereidselen blijkt het meer en meer, dat de Rijks-bestuurder voornemens is, zijn verblijf alhier vooreerst te blijven houden; doch ten aanzien van den duur van het verblijf van den *Prins van Pruissen* schijnt nog niets te zijn bepaald.

Men spreekt van eene ophanden zijnde verandering van het Rijks-ministerie, in hetwelk prins *v. Witgenstein* door den generaal *v. Peucker* zou worden vervangen. Men zegt, dat door den eerstgenoemden reeds voorlaag aanstalten zijn gemaakt, om zich in Westphalen te vestigen.

De *Prins van Pruissen* heeft gisteren een bezoek gebragt aan den Keurvorst van Hessen, die thans het kasteel Philipsruhe bewoont, alwaar hij, zoo men zegt, den winter zal doorbrengen. — Het corps Keur-Hessen, 't welk te Hanau in bezetting ligt, wordt zeer versterkt. Uit Baden daarentegen trekken langzamerhand alle niet pruissische troepen terug, doch derwaarts zal binnen weinige dagen het hier garnizoen houdende 30ste corps pruissische infanterie op marsch gaan.

Er worden hier voortdurend vele klagten aangeheven over het bezwarende der inkwartiering. Bovendien brengen de vechtpartijen, welke herhaaldelijk, zoowel tusschen de Pruissen onderling, als met de burgers en het landvolk, plaats hebben, veel misnoegen te weeg. — Ten gevolge van het gunstige weder wordt onze mis druk bezocht; ook de handel is vrij levendig. — Dezer dagen heeft te Babenhausen, een rijn-hessisch dorp op drie uur afstands van hier, een barbier zijne vrouw en 4 kinderen en daarna zich zelf op eene vreesselijke wijze om het leven gebragt. Men schrijft deze gruweldaad toe aan waanzinnigheid, ten gevolge van staatkundige geestdrijverij.

PARIJS, 9 September.

Het behoeft wel geene vermelding, dat de brief van den Voorzitter *Lodewijk Napoleon* het hoofdonderwerp der gesprekken in de staatkundige kringen blijft uitmaken en nog altijd tot zeer uiteenloopende beoordeelingen in de dagbladen aanleiding geeft. De beurslieden, die donderdag nogal ontsteld waren, zijn nu weder gerustgesteld, en de prijzen der fondsen zijn niet gedaald. De vrees, dat die brief den algemeenen vrede zou kunnen verstoren, schijnt mitsdien, voor het oogenblik ten minste, geheel geweken te zijn.

Hetgeen echter vooral opmerking verdient, is, dat de dagbladen, welke hebben medegedeeld, dat de minister *de Falloux* zijn ontslag zou nemen, ten einde op die wijze zijne ontevredenheid over de handelwijze van den Voorzitter en de liberale leden van het kabinet aan den dag te leggen, niet goed onderrigt zijn geweest. Het half-officiële dagblad *la Patrie* behelst heden eene bepaalde verklaring, dat de brief van den Voorzitter, alvorens bekend te worden gemaakt, in eenen kabinetsraad aan *al* de ministers, en mitsdien ook aan den minister *de Falloux*, is medegedeeld, en dat allen zonder onderscheid hun zegel daaraan hebben gehecht.

Men is thans niet weinig verlangende, om te vernemen, wat de clericale organen zullen verkondigen. Deze laatsten gaan steeds voort met het gispen van den door de Regering gedanen stap, en verklaren zich heden onder anderen nadrukkelijk tegen de in den brief des Voorzitters voorkomende uitdrukking: „*vorderingen, welke de fransche Regering te Rome behoort te doen gelden*". Volgens de dagbladen der geestelijkheid, doet het woord *vorderingen* het regt van *contrôle* van eenig buitenlandsch gouvernement veronderstellen, en is het met de eer van een gouvernement strijdig, om onbepaald te gehoorzamen aan bevelen, welke het van buiten af ontvangt.

Zoo als de zaken thans staan, is het niet wel mogelijk, om met eenige waarschijnlijkheid te voorspellen, wat de toekomst zal opleveren. Welligt heeft hier te lande nog nooit eene zoodanige verdeeldheid geheerscht als thans onder alle partijen. De republikeinen zijn het over de meeste punten oneens, en die groote partij is gesplitst in zoo vele onderdeelen, welke zich omtrent de belangrijkste maatschappelijke aangelegenheden niet kunnen verstaan, dat het bijna niet mogelijk is, om die alle in een kort bestek optenoemen. Hoogst opmerkelijk is het, dat, te midden der verwikkelingen van het oogenblik, eenige voorname dagbladen, en daaronder *le Constitutionnel*, te velde beginnen te trekken tegen het stelsel der *algemeene regtstreeksche verkiezingen*, 't welk een der voornaamste voordeelen zou zijn, die Frankrijk, ten gevolge van de invoering der Republiek, zou hebben verkregen. Het begin van dien strijd in het tegenwoordige tijdsgewricht, en dat wel van den kant der partij, die aangevoerd wordt door den heer *Thiers* en de zijnen, is voorzeker een blijk, dat men iets belangrijks in den zin heeft.

De gematigde partij is en blijft verdeeld, zoo als reeds meermalen is gemeld. Doch thans komt er denkelijk ook scheuring tusschen de aanhangers der geestelijkheid. Reeds had de voorgestelde wet op het onderwijs aanleiding gegeven tot eene meer of minder belangrijke verdeeldheid, en de minister *de Falloux* was, onder anderen in het hoofdorgaan der clericale partij *l'Univers*, vrij scherp te dier zake gehekeld. Mogt het blijken, dat de genoemde bewindsman indedaad den brief des Voorzitters heeft goedgekeurd, dan zal zeer zeker die verdeeldheid toenemen en de minister door zijne voormalige staatkundige vrienden geheel verloochend worden.

Het ontbreekt intusschen niet aan bedaarde staatslieden, die vermeenen, dat, daar zelfs de minister *de Falloux* het gevoelen van den Voorzitter ondersteunt, de inhoud van dien brief geenszins de gewigtige strekking heeft, welke men in den beginne daaraan heeft toegekend. Hier ter stede wil men weten, dat de oostenrijksche en engelsche Regeringen bij tijds onderrigt zijn geweest van het voornemen der fransche bewindslieden, en dat de beide eerstgenoemde kabinetten hunne volledige goedkeuring aan den inhoud van den bewusten brief des Voorzitters hebben gegeven. In hoe ver dit laatste beweren gegrond is, valt voor alsnog moeijelijk te bepalen; doch zoo veel schijnt, volgens het oordeel der gematigden, zeker, dat de verklaring van den Voorzitter geene aanmerkelijke verandering in den stand van zaken te Rome zal te weeg brengen, en volstrekt geene aanleiding zal geven tot zoodanige bedenkelijke verwikkelingen, als aanvankelijk werd verondersteld.

De eigenlijk gezegde gematigden onder de tegenstanders van de clericale partij zijn thans het minst verlegen met de wending, welke de zaken hebben genomen. Van die zijde wordt openlijk verkondigd, dat Frankrijk, door den Paus te *noodzaken* tot het aanvaarden van een vrijzinnig staatkundig programma, voor het eerst sedert de invoering der Republiek eene waarlijk fransche taal tot het buitenland heeft gesproken, en dat de partij van den zedelijken en staatkundigen vooruitgang eene belangrijke zege heeft behaald, doordien de fransche geest den pausselijken geest heeft verslagen. Daarbij wordt opgemerkt, dat, ingeval de pausselijke Regering zich niet mogt kunnen onderwerpen aan de veranderingen, welke door den geest des tijds en tevens door de romeinsche bevolking in het bijzonder worden gevorderd, zulks het meest afdoende bewijs zal zijn, dat het pausselijke bewind niet meer met de behoefte van het oogenblik in overeenstemming is. Eene weigering van de zijde van den Paus en zijne raadslieden zal mitsdien, uit den aard der zaak, aan de tegenstanders van het clericale gezag een krachtig wapen in de hand geven.

Het ontbreekt niet aan gissingen, nopens de redenen,

welke aanleiding hebben gegeven tot den stap van den Voorzitter, die vroeger niet gezind schijnt zijn geweest, om zich tegen te wenschen van den Paus te verzetten. Vrij algemeen houdt men het er voor, dat de laatste reizen van den Voorzitter, — op welke hij zich beter heeft kunnen bekend maken met den geest van het fransche volk, — daartoe veel hebben bijgedragen. Een der anti-clericale dagbladen maakt de opmerking, *dat het staatkundige horologe van den Voorzitter achterliep, en hij het thans heeft gelijkgezet.*

De twist tusschen de clericale partij en den pastoor der Madeleine, den abt *Deguerry*, begint weder aantewakkeren, en ditmaal waarschuwen de prelaten in de departementen hunne onderhoorigen, om zich te hoeden voor mannen, die eene taal voeren, als onlangs door den heer *Deguerry*, tijdens het Congres van den vrede, is gebezigd. De aartsbisschop van Toulouze heeft onder anderen in het dagblad dier stad een brief doen plaatsen, waarin hij zijn innig leedwezen aan den dag legt over de door eenige geestelijken op het Congres gebezigde uitdrukkingen, en vooral over het beweren van een der eerste pastoors der hoofdstad (den heer *Deguerry*), die heeft verkondigd: „dat het Evangelie niets anders is dan de uitbreiding en de ontwikkeling van den menschelijken geest." De genoemde kerkvoogd beroept zich, tot staving der ongegrondheid dezer stelling, op alle hoogere en lagere prelaten, en eindelijk ook op het hoofd der Christelijke Kerk, den opvolger van hem, tot wien *Christus* heeft gezegd: „als gij eenmaal bekeerd zult zijn, bekeer dan ook uwen broeder."

— Het clericale hoofdorgaan behelst thans het programma der werkzaamheden, waarmede de Kerkvergadering, welke tegen den 17den September is bijeengeroepen, zich zal bezighouden. Die vergadering zal in het seminarium van St.-Sulpice bijeenkomen. Onder de punten, die onderzocht zullen worden, behooren: de geloofsbelijdenis; de noodzakelijkheid, om departementale concilien op vaste tijden bijeenteroepen; de gelijkvormigheid der zoogenaamde geestelijke tucht, enz. Het vraagstuk der onbevlekte ontvangenis zal mede worden besproken, en eenige thans bestaande dwalingen in de leer, als anderzins, zullen worden onderzocht en beoordeeld.

— De Voorzitter is heden van hier vertrokken, om tegenwoordig te zijn bij de plegtige opening van de eerste sectie van den ijzeren weg tusschen Parijs en Lyon. Tot dusver heeft men hier slechts berigten van zijnen togt tot aan de stad Melun. De Voorzitter werd allerwegen zeer goed ontvangen. Te Brunoy, Melun en elders heeft het weder niet ontbroken aan kreeten ter eere van den Keizer en het Keizerrijk.

— Het officiële dagblad deelt heden een artikel mede, waarin gewaagd wordt van de groote militaire bekwaamheden van den bejaarden *Jerôme Bonaparte*, thans gouverneur van het Hôtel der Invaliden. Men verzekert, dat deze voormalige Koning van Westphalen tot maarschalk van Frankrijk zal worden benoemd. Uit alles schijnt te blijken, dat er tusschen den heer *Jerôme Bonaparte* en zijnen bloedverwant, den Voorzitter *L. Napoleon*, eene vrij wat betere verstandhouding heerscht, dan vroeger.

— Men berigt, dat de generaal *Oudinot* hier ter stede is aangekomen.

— Het 15de en het 19de regiment van linie zullen van St. Etienne vertrekken, ter versterking van het leger der Alpen. Het schijnt, dat de bewindslieden indedaad voornemens zijn, om eenige militaire voorzorgen te nemen aan de oostelijke grenzen.

— Bij besluit van H. M. de Koningin van Spanje van 31 Augustus, is de heer *Bravo Murillo*, welke voorloopig belast was met de waarneming van het departement der financien, bepaaldelijk tot die betrekking benoemd. De heer *Seyas Lozano* is in zijne plaats benoemd tot minister van onderwijs en openbare werken. — Zoo men zegt, zal de heer *Bravo Murillo* weldra een voorstel doen, betreffende de regeling der spaansche geldmiddelen, alsmede van de schuld.

'S GRAVENHAGE, 10 September.

Naar men verneemt, heeft Z. M. den heer mr. *J. Rau van Gameren*, vice-president van het hof van Gelderland, benoemd tot commandeur der orde van de Eikenkroon.

— In het *Staatsblad* n°. 39, uitgegeven den 10den September j.l., is afgekondigd de wet van 13 Augustus j.l., tot regeling der toelating en uitzetting van vreemdelingen.

Z. M. de Koning heeft de navolgende heeren, tot het gevolg van Z. K. H. den Kroonprins van Zweden en Noorwegen behoorende, tot ridders benoemd: den baron *van Manderström*, kamerheer van Z. M. den Koning van Zweden en Noorwegen, tot grootkruis der Eikenkroon; den graaf *v. Wachtmeister*, hofmaarschalk, den graaf *Hamilton*, chef van den generalen staf van Z. K. H. den Kroonprins, tot commandeurs van de Eikenkroon, den graaf *v. Wrangel*, adjudant van Z. K. H, den heer *v. Löwenskiold*, geattacheerd aan het Huis van Z. K. H., en dr. *Lundberg*, lijfarts van Z. K. H., tot ridders van den Nederl. Leeuw.

'S GRAVENHAGE, 11 September.

Bij besluit van 21 Junij ll. heeft Z. M. de Koning het grootkruis van de Militaire Willems-Orde aan HH. MM. den Keizer van Oostenrijk, den Koning van Denemarke en den Koning van Hanover opgedragen, en het grootkruis van de orde van de Ned. Leeuw aan Z. K. H. den Kroonprins *van Hanover*.

— Gisteren heeft Z. K. H. de Kroonprins *van Zweden*, welke door den zweedschen gezant tot in Belgie wordt verzeld, den gezaghebber in het hôtel *Bellevue*, in 't welk Hoogstdezelve zijn intrek had genomen, zijne tevredenheid betuigd over zijn onthaal, en hem verzekerd, dat zijne afwezigheid van korten duur zonde zijn.

— De heer *Shée*, de gezant van Engeland aan het Hof van Zweden, is alhier aangekomen.

Nog is alhier aangekomen de fransche minister van buitenlandsche zaken, welke door den franschen gezant, den nederlandschen minister van buitenlandsche zaken is voorgesteld geworden. Gisteren heeft, aan het hôtel van den laatstgenoemden, eene langdurige conferentie van Z. Exc. met den franschen gezant plaats gehad.

— In de zitting van de Tweede-Kamer van heden, heeft de heer *Westerhof*, namens de commissie, in welker handen was gesteld het verslag der Regering over het openbaar onderwijs, gedurende het jaar 1847, rapport deswegens uitgebragt. Dit rapport, 't welk uitgebreid was, zal worden gedrukt en het verslag zal ter griffie worden nedergelegd.

Daarop heeft de commissie, in welker handen de rekening van den achterstand van voor 1840 was gesteld, bij monde van den heer *v. Rijckevorsel*, verslag deswegens gedaan. De Vergadering heeft besloten, dat dit verslag zal worden gedrukt; dat de rekening ter griffie zal worden nedergelegd, en dat een afschrift daarvan aan den minister van financien zal worden gezonden.

De commissie, in welker handen was gesteld de rekening, in verband met de begrootingen van 1845, 1846 en 1847, heeft, bij monde van den heer *Bachiene*, verklaard daartoe bereid te zijn, maar heeft voorgesteld om, ten einde tijd te besparen, dit verslag te doen drukken, zonder het voor te lezen, en inmiddels te besluiten, dat het ter griffie zoude worden nedergelegd, en bij afschrift aan den minister van financien zoude worden verzonden.

Sommige leden hebben het nog al bedenkelijk geoordeeld, om, zonder kennis te hebben kunnen nemen van den inhoud van eenig verslag, of eenige mededeeling, daaromtrent een besluit te nemen, strekkende niet alleen tot nederlegging ter griffie, maar ook tot verzending naar het hoog bestuur. Na den afloop van de daarbij ontstane woordenwisseling, is besloten, dat het verslag op morgen zal worden voorgelezen.

Daarop zijn de beraadslagingen geopend over de beide wetten, betreffende het muntwezen, en in de eerste plaats over de wet, ter intrekking van de naar de wet van 1816 geslagen zilveren specien.

De heeren *v. Doorn* en *Dirks* hebben eenige bedenkingen tegen de voordragt in 't midden gebragt, welke door den minister van financien zijn beantwoord. Daarop is de voordragt, zonder eenige verdere beraadslagingen over de bijzondere artikelen, met 50 tegen 6 stemmen aangenomen. *Tegen* hebben gestemd de heeren *Slicher, v. Nispen, v. Doorn, Dirks, Reijnders* en *v. d. Heijden.*

— De commissie van rapporteurs der Tweede-Kamer heeft haar verslag uitgebragt omtrent het aanhangige ontwerp van wet, betreffende de uitbetaling van pensioenen aan geëmploijeerden en werklieden van 's Rijks-werven. Dit ontwerp strekt tot vereffening van de bij de Algem. Rekenkamer ontstane bezwaren, betrekkelijk de verdere uitbetaling van de aan die geëmploijeerden en werklieden, overeenkomstig de daaromtrent bij kon. besluit van 9 April 1843 gemaakte bepalingen, toegekende pensioenen. Het bezwaar der Rekenkamer is gegrond op de bedenking, dat de bedoelde geëmploijeerden, enz. niet behooren tot de personen, die *militaire* betrekkingen hebben vervuld, en vermits zij, volgens de wet van 9 Mei 1846, ook niet gebragt kunnen worden onder de *burgerlijke ambtenaren*, als niet van vaste aanstellingen voorzien, heeft de Rekenkamer, op grond der slot-bepaling van de genoemde wet, in Februarij jl. de verevening en uitbetaling van die pensioenen geweigerd. Ten einde het gerezen bezwaar uit den weg te ruimen, heeft de Regering nu eene wet voorgedragen, waarbij „de mindere geëmploijeerden en werklieden aan 's Rijksmaritime werven worden verklaard, in de toepassing van de wet van 9 Mei 1846, *niet* te zijn *burgerlijke ambtenaren*".

In het verslag omtrent deze voordragt wordt verklaard, dat men, bij het onderzoek van dezelve in de afdeelingen, het hoogste betreurd heeft, dat de Tweede-Kamer wederom geroepen wordt, om, door middel van het aannemen van een ontwerp van wet, een geschil tusschen de Regering en de Rekenkamer uit den weg te ruimen. Men betreurde het, dat dit niet was voorgekomen door eene vroegere wettelijke regeling van hetgeen in het bovenvermelde kon. besluit van 9 April 1843, 't welk niet in het *Staatsblad* voorkomt, schijnt vervat te zijn. Maar boven alles en algemeen zag men door dit wets-ontwerp op nieuw en in al hare kracht de wenschelijkheid te voorschijn treden van eene spoedige wettelijke regeling der militaire pensioenen. Indien deze geregeld waren geweest, zou de behoefte aan eene wettelijke regeling van de door het besluit van 9 April 1843 toegekende pensioenen ten sterkste in het oog zijn gesprongen; — hierdoor die regeling denkelijk tot stand gekomen, en alzoo de tegenwoordige toestand vermeden zijn. De wettelijke regeling der militaire pensioenen verzocht men niet alleen dringend, maar men achtte dezelve onmisbaar en haar uitblijven zeer te misprijzen.

Terwijl men nu evenwel door het gemis van de wettelijke regeling op dit stuk in dien ongeregulariseerden toestand was geraakt, en daar die toestand te regt zeer ongelukkig en hard mag genoemd worden voor de gepensioneerde belanghebbenden, aan wie een eenmaal toegelegd pensioen, waaruit zij waarschijnlijk de gewoonte genomen hebben in noodzakelijke behoeften te voorzien, plotseling wordt onthouden, schenen om deze redenen vele leden niet ongenegen, om dien voor de belanghebbenden bedroevenden toestand op te heffen. Maar, ofschoon men de gepensioneerde geëmploijeerden en werklieden van 's Rijks werven, vooral die vroeger eene aanstelling hadden erlangd, te hulp wenschte te komen, dewijl deze tevens als het ware op het eenmaal toegelegde pensioen een verkregen regt schenen te hebben, begeerde men echter die hulp bepaaldelijk te verleenen onder afkeuring van het vroeger aangenomen stelsel der Regering, om de als daggelders werkende personen te pensioneren, en met uitdrukkelijke begeerte, dat dit stelsel door de Regering werd opgegeven; terwijl men tevens die hulp op eene wijze, welke doeltreffend kon worden geacht, verlangde verleend te zien.

Voorts is de bedenking gemaakt, of het nu aangeboden ontwerp wel geschikt was, om het daarbij beoogde doel te bereiken. In sommige afdeelingen toch twijfelde men er aan, of de Rekenkamer in dit ontwerp, zoo als het is ingerigt, grond zou vinden tot de opheffing harer weigering om alle verdere verevening der bewuste pensioenen te doen, vermits zij bepaald aangenomen schijnt te hebben, dat de geëmploijeerden en werklieden van 's Rijks werven geene *militairen* zijn, en het toeleggen van pensioenen aan personen, die noch burgerlijke ambtenaren, noch militairen waren, maar eene afzonderlijke categorie daarstelden, onmogelijk is door gemis van eenen wettelijken vorm, waarin dit moet geschieden. Tegenover deze bedenking werd echter de meening gesteld, dat het tegenwoordige ontwerp welligt doel zou kunnen treffen, omdat, behalve de burgerlijke pensioenen, waaronder die van geëmploijeerden en werklieden van 's Rijks werven niet zullen behooren, alle andere pensioenen tot nog toe bij koninklijk besluit worden geregeld, en omdat, dewijl voor dit geval een kon. besluit van 1843, die pensioenen regelende, bestaat, de Rekenkamer uit den hoofde allezins bevoegd en verpligt zou zijn om die pensioenen te vereffenen, welke niet meer in strijd met het slot-artikel der wet van 9 Mei 1846 verleend waren.

Hoe dit zij, in geen geval wilde men echter, dat aan deze mindere geëmploijeerden en werklieden door eene wet pensioenen zouden toegelegd en verevend worden op eene wijs, dat door die wet het besluit van 9 April 1843 werd bestendigd. Men vroeg daarom, of de bedoeling bij de voordragt het bestond, om door de aanneming van dit wets-ontwerp het voornoemd koninklijk besluit voortdurend in werking te doen blijven. Ware dit het geval, dan verklaarden vele leden dat zij zich met de voordragt nimmer zouden kunnen vereenigen.

Ten laatste merkte men op, dat het eenige artikel van het aangeboden ontwerp van wet slechts eene negative bepaling inhoudt. Vele leden vonden dit verkeerd, en meenden, dat de wenschelijkheid om in het lot der reeds gepensioneerde geëmploijeerden en werklieden van 's Rijks werven bij eene wet te voorzien, een positief voorschrift, zonder het pensionneren van daggelders, voor het vervolg te bestendigen, ten eenenmale noodzakelijk deed worden.

Te Arnhem zijn van 6 tot 8 Sept. 22 personen door de cholera aangetast, 7 hersteld.

— De *Arnhemsche Courant* meldt het volgende:

„Men verneemt, dat, ingevolge het door de gecommitteerden uit de verschillende liedertafelen genomen besluit, het voornemen bestaat, om door de verschillende nederlandsche bij den zangersbond erkende liedertafelen, eene vriendschappelijke zamenkomst te doen houden. Die zamenkomst zal te Arnhem plaats vinden op den 7den October e. k., in het hôtel *Bellevue*, des voormiddags te 11 ure, als wanneer, bij goed weder, op een der punten in Arnhem's bekoorlijke omstreken, eenige zangstukken zullen worden uitgevoerd.

— De *Breslauer Zeitung* en andere duitsche bladen deelen mede, dat er te Reichenbach, in Silezie, den 18den Augustus nabij Habendorf, een ooijevaar is geschoten, dragende een drie duim breeden koperen ring om den hals, met het opschrift: *A. Kets, te Keppel, Gelderland* 1849.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 11 September. Den 10den dezer zijn in Texel binnengekomen Bakker van Bordeaux, de Jong en Wentle (st.), beide van Londen, Jacobs van Ipswich, Rogers van Newcastle en Meijer van Archangel en uitgezeild Apleton naar Londen, Meeter (st.) naar Hull, Pestel en Soubrier, beide naar Sunderland, Johnsen, Thomassen en Torgersen, alle 3 naar Noorwegen; de wind z. w.

Den 3den dezer waren op de hoogte van Fairleigh de schepen *Koning Willem II*, kapt. Kooger, van Middelburg naar Batavia en *Cornelia*, kapt. Deinum, van Amsterdam naar Leverpool en Batavia.

Den 4den dezer was op de hoogte van Bevezier Z. M. oorl. fregat SUMATRA, kapt. luit. Thooft, uit Vlissingen op eene kruistogt.

Den 5den dezer was op de hoogte van Wight het schip *de Hoop*, kapt. Engelsman, van Amsterdam naar Napels.

Den 31sten Aug. is op 48° n. b. en 14° w. l. gepraaid het schip *Jacoba Helena*, kapt. van Haften, van Batavia naar Rotterdam en 22 Julij op 12° z. b. en 30° w. l. het schip *Jan Daniel*, kapt. Zeeman, van Rotterdam naar Batavia.

Te Harlingen zijn aangekomen Munneke van Newcastle, Keun en Bart; te Zoltkamp Boomgaard, alle 3 van Noorwegen. Te Ameland Farup en Jensen, beide van Fanöe, de Haan, Koobs, Cordes en Buhr, alle 3 van Hamburg, Bolhuis en Esbra, beide van Bremen. Te Vlissingen Klaassens van Memel, Karsens en Peters, beide van Rostok, van der Woude van Lubeck en Biel van Leer. Te Triest Koens; te Hull Ouwehand; te Bolderaa Visser en Rottgers, alle 4 van Amsterdam en Doewes van Rotterdam.

FONDSEN EN BEURSTIJDINGEN.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 11 *September.*

	pct.				gebl.
NEDERL. Werk. Schuld	2½	53¾	à	54¼	54⅛
„ „ „	3	63¾	„	64	63 15/16
„ „ „ resc. .	3		„		
„ „ „	4	84¼	„	¾	84⅝
„ Oost. Ind. Leen. ...	4		„		
„ Am. Synd.	3½	83¾	„	84¼	84
„ Handelmaatsch. *resc.*	4½	164	„	165¼	165
„ Holl. Spoorw.			„		
„ Rijn „	4½	76¾	„	77¼	77
„ Aand. Haarl. Meer .	5		„		
ENGELAND. Gecons.	3		„		
FRANKRIJK. Certific.	3		„		
RUSLAND. Obl. bij *Hope en C.*	5	104½	„	105¼	105
„ „ „ 1828/29 .	5	104½	„	105	104¾
„ „ Amst. 1831 ..	5	94	„	½	94¼
„ leen. 1840	4	86¼	„	¾	86½
„ Inschr. *Stieglitz* ..	4		„		
„ „ grootb. ..	6		„		
„ Certific.	6	65	„	½	65¼
„ Neg. Hamburg ..	5		„		
POLEN. Aand. 1829 *f* 300:—			„		
„ „ 1835 „ 500:—		141	„	142½	141½
„ Oblig.	4	64¼	„	65	
PORTUGAL. Neg. Londen. ..	3	29¾	„	30¼	
„ „ „ ...	3	31	„	½	31¼
„ Binnenl.	5		„		
SPANJE. Neg. Londen 1834 ..	5	11¾	„	12	11 13/16
„ „ onbep. St. ...	5	11¾	„	12	11 13/16
„ Coupons		8	„	½	
„ Neg. Londen 1842 ..	3		„		
„ Binnenl. Schuld ...	3	27¼	„	¾	27½
OOSTENRIJK. Ween. Bank *Goll*	5	90¾	„	91¼	91
„ „ „ „	4	75	„	½	75¼
„ Metal.	5	84	„	85¼	84⅞
„ „ Neg. Lond.	5		„		
„ „	2½	43½	„	45	44⅝
NIEUW GRENADA. Neg. Lond.	1¼	17	„	½	17¼
VENEZUELA. Neg. Londen ..	2		„		
MEXICO. Neg. Londen	5	27¼	„	½	27⅜
LOUISIANA bij *Hope en C.* ..	5	94¾	„	95¼	95
Geld op Beleening		2½	„		
dito op Prolongatie		2½	„		

Belgie neg. 80 mill. 46¾; dito bij *Rothschildt* 47. Frankrijk originele certificaten 3 pc. 53⅛. Spanje oblig. uitgest. schuld 3 5/16. Griekenland neg. Londen 5½. Brazilie geldl. 1824, van £ 200, 86⅝. Peru 52¾. Ecuador 3 1/16.

De binnenl. fondsen zijn heden prijshoudende gebleven; Handelm. wederom hooger te plaatsen; ned. Bank 151½. *Van buitenl. fondsen waren Belgen, Spanjaarden en Portugezen nagenoeg als gisteren. Russen goed prijshoudende. Fransche fondsen gezocht. Oostenrijksche fondsen willig; n. metalliek* 87¾, 88, 87⅞. *Peruanen gevraagd.*

MADRID, 4 September. De 5 pc. 11½; de 3 pc. 27⅜. Coup. 6¾.
WEENEN, 7 September. De 5 pc. Metall. 78¼, ½ à ⅜; dito 2½ pc. 51¼, 52 à 51¼. Bank-actien 1192 à 1195.
ANTWERPEN, 10 September. De 5 pc. Spanje 11 1/16; 3 pc. binnenl. 27½. De 5 pc. Belgie 95¾ à ⅞; dito 2½ pc. 49¾ à ⅞.

WISSELCOURS.

Amsterdam, den 11den *September* 1849.

Hamburg 2/m. *f* 34,15/16; id. kort *f* 35,12½. *Londen* 2/m. *f* 12,02½; id. kort *f* 12,07½. *Lissabon* 3/m. 42. *Porto* 3/m. 42. *Petersburg* 2/m. 184; alles geld. Disconto 2½ pc.

MARKTBERIGTEN.

ROTTERDAM, 10 September. *Tarwe:* Zeeuws., Vlaams. en Overm. minder ter markt en tot vorige prijzen verkocht; goede en puike nieuwe *f* 7,25 à *f* 8; mindere *f* 6 à *f* 7; goede en puike jar. dito *f* 8,20 à *f* 8,70; mindere *f* 7 à *f* 8; roode soorten met eenigen handel tot verlaagde prijzen; in entr.: 162 p. n. Hoogl. Kleefs. *f* 230; 161 p. dito Kleefs. *f* 229; 160 p. dito Rijn *f* 225; 156 p. jar. Hooge-Rijn, niet mooi, *f* 202; in cons. bij uitslijting: 160, 161, 163 p. jar. Hoogl. Kleefs. *f* 258, *f* 260, *f* 265, *f* 272; 162 p. n. dito

f 240, *f* 245; 161 p. jar. en n. dito *f* 250; 160 p. jar. Limb. *f* 240; 157 p. jar. Rijn *f* 230; 160 p. n. Bovenl. *f* 230, *f* 235. *Rogge:* n. Overm., Zeeuws. en Vlaams. als voren *f* 4,10 à *f* 5; voorts 150 p. n. Bovenl. en Rijn beiden *f* 135; 151 p. jar. Limb. *f* 136, *f* 135; en te Schiedam: 151 p. Greifswald *f* 145; 141 p. o. gedroogde *f* 120. *Gerst:* Zeeuws., Vlaams. en Overm. winter, 10 cents lager, *f* 3,30 à *f* 4; dito zomer, 20 cents lager, *f* 3 à *f* 3,30; voorts 125 p. jar. Libau *f* 116; 132 p. n. dito *f* 130 te Schiedam. *Haver* 10 cents lager; Zeeuws. en Inl. korte *f* 2,50 à *f* 3,40; dito lange *f* 1,90 à *f* 2,60; voorts 110, 111 p. jar. Gron. dikke *f* 90, *f* 94 bij partij; 80 p. (Amst. schaal) o. Gron. voeder *f* 90. *Boekweit*, op 140 p.: jar. N.-Brab. *f* 153, *f* 155, *f* 157; n. dito *f* 145, *f* 155, *f* 157; dito Rijn *f* 145; jar. Oostvries. veen *f* 130, *f* 135. *Erwten:* n. Zeeuws. graauwe *f* 6 à *f* 6,50; dito groene *f* 5 à *f* 6; dito witte *f* 5 à *f* 5,50. *Boonen:* n. Zeeuws. witte *f* 7 à *f* 8; dito bruine *f* 8 à *f* 9; dito paardenboonen *f* 4,30. *Koolzaad:* puik Zeeuwsch en Vlaamsch gestort £ 61, 62; mindere dito £ 59—60; Flakkeesch en Polder in zakken £ 56, 57; zomer £ 50, 52.

PROVINCIE NOORD-HOLLAND.
AANBESTEDING.

Op Woensdag den 19den September 1849, des namiddags ten twee ure, zal, onder nadere approbatie, door den Staatsraad, Gouverneur der Provincie Noord-Holland, of, bij deszelfs absentie, door een der Leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, aan het Lokaal van het Gouvernement te Haarlem, worden aanbesteed:

Het daarstellen van een GEBOUW ten dienste eener Gaz-Inrigting bij het Provinciaal Krankzinnigen-Gesticht in Noord-Holland, met de leverancien van al de daartoe benoodigde Materialen, Arbeidsloonen en Transporten.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

De Bestekken, op welke deze Aanbesteding zal plaats hebben, zullen ter lezing liggen, behalven aan het Gouvernement van Noord-Holland, te Haarlem, in de voornaamste Logementen en Koffijhuizen, als: te Amsterdam, in het Logement *het Wapen van Medemblik*, op den Dam, in het Koffijhuis *het Vosje*, bij het plein van de afgebrokene Beurs, in *de Nieuwe Stads-Herberg*, aan het IJ, en in *de Bel*, op den hoek van het Haarlemmerplein; te Haarlem, in het Logement *de Kroon*, in *het Noord-Hollandsche* en in *het Bossche Koffijhuis;* te Alkmaar, in de Logementen *de Roode Leeuw*, *de Toelast* en in *het Wapen van Haarlem;* te Hoorn, in het Logement *het Ongemaakte Schip;* aan den Helder, in *het Heeren-Logement;* te Nieuwe-Diep, bij *Ihnen* en in het Logement *den Burg;* te Purmerende, in *de Vergulde Roskam;* te Monnickendam, in het Logement *den Doelen;* te Edam, in *het Heeren-Logement;* te Buiksloot, in *het Roode Hert;* te Weesp, in het Logement *de Roskam;* te Beverwijk, bij den Kastelein *Hulsman;* te Velsen, bij *ter Burg;* te Bloemendaal, in *de Dorps-Herberg;* te Sliedrecht, in *het Regthuis*, en te Hardinxveld, in *de Dorps-Herberg*.

Zullende des Maandags vóór de Besteding, zoo veel noodig, aanwijzing *in loco* worden gedaan, en inmiddels informatiën te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur, E. DE KRUYFF, te Haarlem, en bij den Magazijnmeester aan bovengemeld Gesticht, A. VAN DER LINDEN.

⁂ *De Commissie over den Straatweg en Sluizen in den Lagendijk, aan de Zaan*, maakt aan allen, die daarbij belang hebben, bekend, dat de PASSAGIE der Sluis in de Gemeente Zaandijk, voor *Rij- en Vaartuigen*, van den 18den September 1849 tot den 30sten van die maand gesloten en Maandag den 1sten October daaraanvolgende weder geheel voor het gebruik geopend zal zijn.

Koog aan de Zaan, 8 *September* 1849.

Namens de Commissie voornoemd,
SIMON DEKKER Psz.

⁂ NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

De Directie maakt bekend, dat de NAJAARS INDIGO- en COCHENILLE-VEILINGEN der Maatschappij, van 1849, zullen gehouden worden op de dagen en plaatsen en bestaan uit de hoeveelheden hieronder gemeld:

Te *Amsterdam*, op *Maandag den 24sten September* 1849:
16 heele } 2604 kwart } Kisten *Java* INDIGO, liggende *aldaar*,
107 Kisten *Java* COCHENILLE, „ „
4 „ *Tegel* DITO „ „
met voorbehoud deze hoeveelheden te vermeerderen met ongeveer 530 kwart Kisten *Java* INDIGO, wanneer het Schip, waarmede deze aanvoer verwacht wordt, tijdig genoeg mogt arriveren.

Te *Rotterdam*, op *Donderdag den 27sten September* 1849:
122 heele } 776 halve en kwart } Kisten *Java* INDIGO, ligg. *aldaar*.

De Directie geeft bij deze aankondiging de verzekering, dat zij, vóór hare gewone Voorjaars-Veilingen van 1850, geene andere Indigo en Cochenille dan de bovengemelde partijen aan de Markt zal brengen.

De Notitiën, met de Veilconditiën, zullen in tijds worden uitgegeven.

Amsterdam, *den* 14*den Augustus* 1849.
VAN DER OUDERMEULEN, Pres.
GOUDSWAARD, Dir., fung. Secret.

⁂ **De Handboogschutters-Vereeniging *Sagittarius***, te Haarlem, zoekt aldaar, voor de aanstaande en volgende wintermaanden, binnen de Stad eene gelegenheid voor hare Oefeningen en wel eene overdekte ruimte, welke verwarmd kan worden en minstens 30 N. Ellen lang is. Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den ondergeteekende, Voorzitter van de voornoemde Vereeniging. H. G. BARNAART.
Haarlem, 11 *September* 1849.

⁂ Getrouwd:
H. J. E. HEYMANS,
van *Utrecht*,
Weduwenaar van *C. J. M. Comhaire*, met
J. C. A. BANENS.
WIJK BIJ DUURSTEDE, 6 September 1849.
Eenige kennisgeving.

⁂ Getrouwd:
JACOBUS JOHANNUS DIDRICUS HERMANUS VERSCHOOR,
2e Luitt. Kwartiermeester, en
JEANNETTE VAN DE VELDE.
'S GRAVENHAGE, 12 September 1849.

⁂ Op den 7den September 1849 beviel te DEDEMSVAART voorspoedig van eene DOCHTER *L. D. HISSINK—SCHERMACHER*.

⁂ Heden beviel voorspoedig van een' ZOON *M. D. C. F. BROCX*, geliefde Echtgenoot van
BREDA, Mr. H. A. D. VAN DER MEER.
8 September 1849.

⁂ Heden beviel van eene DOCHTER *C. KALFF*, geliefde Echtgenoote van J. N. VAN CLEEF.
ZWOLLE, 10 September 1849.

⁂ Heden verloste voorspoedig van eene DOCHTER *ELISABETH VAN KELL*, geliefde Echtgenoote van
J. W. GERSTENHAUER ZIMMERMAN.
AMSTERDAM, den 8sten September 1849.

⁂ DEVENTER, 10 September 1849. Bevallen van eenen ZOON en eene DOCHTER *A. G. H. VAN DELDEN*, Echtgenoote van W. C. HOUCK.

⁂ Heden overleed, tot mijne en mijner Schoon-Moeder bittere droefheid, mijne geliefde Echtgenoote, MEINHARDA JOHANNA VINCKE, aan de gevolgen eener longteering, in den nog bloeijenden leeftijd van ruim 28 jaren. Zij stierf zacht en kalm, in volkomen vertrouwen op haren Heere Jezus Christus; dit trooste mij.
A. VAN BENTHEIM.
NORDHORN, Graafschap *Bentheim*, 4 September 1849.

⁂ Heden overleed te *Haarlem*, tot diepe droefheid van mij en mijne Kinderen, mijn geliefde Echtgenoot, JACOB DIRK CREMERS, na eene sukkeling van zes maanden, in den ouderdom van bijna 63 jaren.
AMSTERDAM, E. VAN DEN ABEELE,
5 September 1849. Wed. *J. D. Cremers*.
Strekkende deze tot algemeene kennisgeving aan Vrienden en Bekenden, zoo binnen als buiten deze Stad.

⁂ Heden, in den vroegen morgen, ontsliep zacht, na een smartelijk lijden van vele weken, onze innig geliefde Moeder, de Wel-Edel-Geb. Vrouwe Wed. S. M. C. VAN NES, geb. PLOOS VAN AMSTEL, in den ouderdom van bijna 77 jaren, diep betreurd door hare eigene, aangehuwde en Klein-Kinderen. *Uit aller naam*,
LINGEN, H. C. VAN NES,
6 September 1849. Med. Dr.
Familie en Vrienden gelieven deze ook als bijzondere kennisgeving aantenemen.

⁂ Trof ons in den morgen van den 5den dezer de alleronverwachtste slag, in het afsterven van onzen geliefden Vader, den Heer *Cornelis Drost*, op den leeftijd van juist 71 jaren; heden werd dezelve verdubbeld, daar het der Voorzienigheid behaagde ook onze dierbare Moeder, Mejufvrouw DINA GOZWINA HOOGSTAD, in den ouderdom van ruim 68 jaren, na een zeer kortstondig lijden, van ons op te eischen. De Almagtige schenke ons kracht, om gelaten en onderworpen te dragen, wat ons wordt opgelegd. J. HOOGSTAD DROST,
DELFT, *mede uit naam der overige*
6 September 1849. *Kinderen.*

⁂ Had ik op den 4den dezer het smartelijk verlies te betreuren mijner waarde Zuster, *Jacoba van Daalhoff*, Weduwe van *J. B. Vogelpoel*, zoo vind ik mij op nieuw in de droevige omstandigheid gebragt te moeten berigten, dat heden, te mijnen huize, is overleden mijn waarde, eenig overgebleven Broeder, JOHANNES VAN DAALHOFF, in den ouderdom van 66 jaren, na voorzien te zijn van de Genademiddelen onzer heilige Godsdienst. M. VAN DAALHOFF.
ALKMAAR, 6 September 1849.
Eenige kennisgeving.

⁂ OBDAM, 8 September 1849. Heden overleed, in den ouderdom van ruim 67 jaren, na eene langdurige ziekte en na van de H. H. Sacramenten te zijn voorzien, onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, Vrouwe JOHANNA GROOT, Weduwe van den Wel-Edelen Heer *J. Haarselhorst*, in leven Notaris en Burgemeester alhier. Strekkende deze zoo tot algemeene als tot bijzondere kennisgeving.
J. J. HAARSELHORST.
H. W. H. HAARSELHORST, HARTSINCK.
M. R. LIPPITS.
C. C. LIPPITS, HAARSELHORST.

⁂ BENNEKOM, 9 September 1849. Het KINDJE, in welks geboorte wij ons den 7den verheugden, nam Gods wijsheid heden tot zich.
Eenige kennisgeving. A. VAN DAALEN.
C. L. VAN DAALEN — CAU.

⁂ Heden overleed, tot onze bittere droefheid, ons hartelijk geliefd Kindje, GERARDINA HENRIETTE CAROLINA MARIA, ruim 6 maanden oud.
GOUDA, J. VAN KESTEREN.
9 September J. M. VAN KESTEREN,
1849. geb. VAN GOOR.

⁂ Voor de vele bewijzen van deelneming, bij gelegenheid van ons Huwelijk betoond, betuigen wij, ook namens onze wederzijdsche Betrekkingen, den opregtsten dank. F. DE WIT VAN DER HOOP.
C. M. DE WIT VAN DER HOOP,
VAN DER RIJK.

⁂ Directeuren van het Fonds van Eigendom, gesproten uit eene Negotiatie in den jare 1773, opgerigt door wijlen H. D. SOBRE, adverteren, met overleg en goedvinden van Heeren Kommissarissen, dat, in afwachting der finale likwidatie van dit Fonds, ten gevolge der daartoe verleende authorisatie ten hunne Kantore, op de Botermarkt, No. 37, te Amsterdam, zal worden geavanceerd, des Woensdags en Donderdags, beginnende den 12den September aanstaande, des morgens van 10 tot 1 ure, ter betaling van VIER PC. of VEERTIG GULDEN per Aandeel, tegen overgifte der primitief afgegevene Obligatien en de daarbij behoorende Coupon van den jare 1788, en zulks als voorloopige Repartitie, terwijl aan de Houders dier Obligatien Renversalen zullen worden ter hand gesteld, regt gevende tot hetgeen bij de finale likwidatie verder zal blijken hun te competeren.

⁂ VLAER & KOL, te Utrecht, adverteren, dat de uitgelotene OBLIGATIEN en COUPONS, ten laste den Straatweg van *Zeist* naar de *Grebbe*, verschenen 1 Julij 1849, tot 17 Julij 1849 bij hen ingeleverd, ten hunnen Kantore betaald worden, tegen intrekking der provisioneel uitgegevene Renversalen.

⁂ Diegenen welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan wijlen JOHANNES VONK, in leven Winkelier, gewoond hebbende en onlangs overleden te Soetermeer, gelieven daarvan voor den 20sten September 1849 opgaaf of betaling te doen, aan den Notaris MOLENAAR, aldaar.

⁂ Die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan SIMON STAMMIS, gewoond hebbende en onlangs overleden in de Schermeer, Gemeente Oudorp, wordt verzocht daarvan opgave of betaling te doen, ten Kantore van den Notaris J. STIKKEL, in de Schermeer, voor 1o. October e. k. Brieven *franco*.

⁂ Degenen welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan wijlen PIETER BAKKER, gewoond hebbende in het Veld, onder de Gemeente Nieuwe-Niedorp, worden verzocht daarvan schriftelijke opgave of betaling te doen, aan den Notaris J. SCHOEHUIZEN, te Alkmaar, voor den 1sten October 1849.

⁂ De ondergeteekende brengt door deze ter kennis der belanghebbenden, dat hij voornemens is, met het aanstaande winter-saisoen, ten zijnen huize de gelegenheid open te stellen tot het ontvangen van ONDERWIJS in de BOUWKUNDE. De daartoe genegenen worden verzocht zich vóór het einde dezer maand aan te melden.
Haarlem, 12 *September* 1849.
J. D. KAAKEBEEN.

⁂ Het Gemeente-Bestuur te Breskens, Provincie Zeeland, verlangt eenen ONDERMEESTER, die den Onderwijzer op de Dagschool kan behulpzaam zijn, in staat is het Fransch te onderwijzen en des noods de Kerkedienst verrigten kan. Het Salaris zal, boven Kost en Inwoning, Bewasschen en eene vrije Kamer, ruim *f* 100 bedragen. Belanghebbenden vervoegen zich, met *franco* Brieven, aan het Postkantoor te Breskens.

⁂ Iemand van middelbare jaren, den tweeden Rang bezittende, Protestant, de beste getuigschriften van zijn gedrag bezittende, zag zich gaarne ten spoedigste geplaatst, hetzij als GOUVERNEUR of SECONDANT. Brieven *franco*, onder Lett. B., aan de Boekhandelaren A. KLOOTS & COMP, te 's Gravenhage.

⁂ Men vraagt een' SECONDANT van den 2den of 3den Rang, die tevens in staat is het Fransch te onderwijzen en des noods de Kerkedienst waartenemen. Het Salaris is *f* 150. Adres, Letter X., bij de Wed. D. R. VAN WERMESKERKEN, Boekh. te Tiel, met Brieven *franco*.

⁂ Op een Dorp aan den Rhijn-Spoorweg verlangt men: Een LEERLING en een BEDIENDE in eene *Apotheek*, van de Herv. Godsdienst, beide op zeer aannemelijke voorwaarden. Adres, Lett. H., bij den Boekverkooper J. H. SIDDRÉ, Lichte Gaard te Utrecht.

⁂ Men verlangt tegen 1 October e. k., op een Kantoor van Dir. Belastingen en Acc.: IEMAND van de Herv. Godsdienst en in staat om de geheele Administratie van hetzelve waartenemen, tegen genot van *f* 72 's jaars, Kost, Inwoning, Bewasschen, enz. Van eene goede behandeling kan men zich verzekerd houden. Adres met *gefr.* Brieven, of in *persoon*, onder overlegging van bewijzen van goed zedelijk gedrag, bij den Heer J. LUIJENDIJK, Rijks-Ontv. te den Bommel (Eiland Over-Flakkee).

P. S. Wie zich kan schikken naar eene burgerlijke levenswijze zal het meest in aanmerking komen.

⁂ Met November of Februarij aanst. zag zich gaarne geplaatst: Een TUINMAN, gehuwd, doch zonder Kinderen, van de Protestantsche Godsdienst, het Snoeijen, de Broeijerij, de behandeling van Trekkasten en het Aankweeken van Bloemen goed verstaande, terwijl de Vrouw, des verlangende, in de Huishouding, Wasch, enz. wil werkzaam zijn; voorzien van goede getuigschriften. Adres met *gefrankeerde* Brieven, gemerkt P. B., aan de Boekhandelaars A. VAN HOOGSTRATEN & ZOON, te 's Gravenhage.

⁂ HOROLOGIEMAKERS.

Een HOROLOGIEMAKERS-BEDIENDE, van de Prot. Godsdienst, sedert 5 jaren bij dit vak werkzaam en van goede getuigschriften voorzien, zag zich gaarne (doch bij voorkeur te Amsterdam) als Bediende in gemeld vak geplaatst. Iemand hierop reflecterende gelieve zich *franco*, onder de Letter D., te adresseren bij den Boekh. J. OVER DE LINDEN, te Enkhuizen.

⁂ PAPIER VAN ALBESPEYRES

onderhoud, zonder reuk of pijn te veroorzaken, de *Fontenellen*, zijnde gedurende meer dan 35 jaren door de Geneeskundige School te Parijs voorgeschreven; *Blaartrekkende Pleisters*, om zich binnen eenige uren een Fitsel te trekken; *Taf*, om de Fontenellen te ververschen; *Zuinigheids-Compressen*, die de voorkeur boven de *Linnen* verdienen; verbeterde *Arm-* en *Beenbanden*, van Gom-Elastiek en Plated.

Men adressere zich aan het Hoofd-Depôt van Holland, bij den Heer *F. E. van Santen Kolff*, of bij de volgende Heeren Depôthouders: *J. A. Peeters*, te Alkmaar; *C. B. Kok*, te Amersfoort; *B. Adama*, te Amsterdam; *Fk. Romeyn Fz.*, te Arnhem; *van den Goorberg*, te Breda; *van Wageningen*, te Dordrecht; *L. G. Smeenk*, te Deventer; *P. J. B. Schultze*, te Gorcum; *P. H. N. van Wermeskerken*, te Groningen; *Dk. Klinkert*, te Haarlem; *J. Mouton en Zonen*, te 's Hage; *O. A. van Tricht*, te Leyden; *P. J. Verlinden*, te Bergen op Zoom; *de Blaecke de Ligny*, te Middelburg; *J. H. Coenen*, te Nijmegen; de *Wed. van Ryssel en Zoon*, te Tholen; *A. J. Faassen*, te Tiel; *H. Martens*, te Tilburg; *A. P. Milius*, te Utrecht; *J. H. Ochtmans Johsz.*, te Zierikzee; *D. J. Muntendam*, te Zutphen; *J. Straatman*, te 's Bosch. Geld en Brieven *franco*.

*** Een HUISKNECHT van de Protestantsche Godsdienst, van middelbare jaren, van goede getuigschriften voorzien en bekwaam voor zijn vak, met een Novemb. buiten dienst zijnde, wenschte zich gaarne als zoodanig geplaatst. Iemand hierop reflecterende vervoege zich, onder Letters W. B., bij den Boekverkooper S. MAKS, te Haarlem. Brieven *franco.*

*** *Une Demoiselle anglaise, ayant eu son éducation scolastique dans un Institut en Hollande et sachant enseigner, outre sa langue maternelle, le Français et les commencements de l'Allemand, la géographie, l'histoire, le piano, les ouvrages de mains du sexe, etc., désire être placée comme GOUVERNANTE, dans une famille respectable. s'Adresser, lettres affranchies, sous l'initiale A, à Mons. TJEENK WILLINK, Libraire à Zwolle.*

*** De **KERMISSEN** aan de Burgerbrug, Sintmaartensbrug en het Zand, in de Gemeente ZIJPE, zullen dit jaar **niet** worden gehouden.

*** Bij nader besluit van het Gemeente-Bestuur van Broek op Langedijk is bepaald, dat de gewone KERMIS, ter oorzake van de alhier heerschende ziekte, dit jaar **niet** zal plaats hebben.

Broek op Langedijk, 7 September 1849.

Namens het Gemeente-Bestuur voornoemd,
J. DE BOER Fz., Secretaris.

*** STEEN-OVEN TE *HAAFTEN.*

De Notaris G. J. KOLFF zal op Woensdag den 3den October 1849, des middags ten 12 ure, ten Huize van *A. van Wijk*, te Haaften, voor eenige jaren verhuren: De welbeklante STEEN-FABRIEK, met aanhoorige GEBOUWEN, gelegen op den Kerkenwaard te Haaften, laatstelijk in huur geweest bij den Heer *Dudok Bousquet*; zijnde de noodige inlichtingen te bekomen bij het Kerkbestuur te Haaften en den Notaris voormeld. Brieven *franco.*

*** Uithoofde van vertrek naar elders, van eene Dame welke ongeveer vijf jaren daar geweest is, bestaat er bij eene fatsoenlijke Protestantsche Familie, wonende aan den IJssel, te Kampen, tegen den 1sten November e. k., eene uiterst geschikte gelegenheid, voor een' HEER of DAME, ter bekoming van eene vrije, net gemeubileerde Kamer, Kost, goede Bediening, en, des verkiezende, vriendschappelijk Huisselijk Verkeer. De prijs zal bij nadere informatiën worden opgegeven. Adres Brieven *franco*, onder de Letter K., bij den Boekverkooper K. VAN HULST, te Kampen.

*** Te KOOP of te HUUR: Een net en welbetimmerd HUIS en ERVE, gelegen aan eenen der Straatwegen in de Provincie Noord-Holland, waarin de *Genees-, Heel- en Verloskundige Zaak* met goed gevolg is uitgeoefend. Te bevragen bij W. SCHUT & ZOON, Apothekers en Chemisten te Alkmaar. Brieven *franco.*

*** Door bijzondere omstandigheden wordt ter overname aangeboden, op een aanzienlijk Dorp in Gelderland: Eene GENEESKUNDIGE PRAKTIJK, met bijbehoorende APOTHEEK. Adres Lett. P, met *franco* Brieven, bij den Boekh. C. VAN DER POST JR., te Utrecht.

*** Te Schoonhoven is UIT DE HAND TE KOOP: Een hecht en weldoortimmerd HEERENHUIS, voorzien van 4 Beneden- en 2 Bovenkamers, Meiden- en Provisiekamers, ruime Keuken, Kelder en Zolders, met een' grooten Tuin en Koepel daar annex. Te bevragen, in *persoon* of met *franco* Brieven, bij den Notaris BLANKEN, aldaar.

*** **DOOR VERTREK NAAR ELDERS**

zijn UIT DE HAND TE KOOP, hetzij te zamen of ook elk afzonderlijk: Twee schoone PAARDEN, geschikt om te dienen als Koetspaarden, doch waarvan een uitmuntend is gedresseerd als Heeren- of Dames-Rijpaard. Te bevragen bij H. KARREWIJ, Stalhouder te 's Hage, aan de Hooikade.

*** PUBLIEKE VERKOOPING te Zaandam, op Dingsdag den 18den September 1849, in het Logement *den Otter*, des middags ten één ure, van eene exquise partij gezaagde HOUTWAREN, bestaande in circa 450 blokken Wagenschot, Pijphout, Vathout en Halfvathout. Alles breeder omschreven in de Notitiën, welke te bekomen zijn bij den Makelaar MELCHIOR TE VELTRUP, aldaar.

*** Men zal op Zaturdag den 15den September 1849, des namiddags ten één ure precies, in *het Locaal van Verkoopingen* te Utrecht, achter St. Pieter, in het openbaar verkoopen: Het alleraangenaamst gesitueerde BUITENVERBLIJF genaamd *VOORZORG*, bestaande in een voor weinige jaren nieuw gebouwd Heerenhuis, bevattende vier Kamers en Suite, behangen, gestukadoord en sommige met Stookplaatsen, Keuken, Kelder en Zolder; nog een Gebouw, met twee Vertrekken; voorts een vruchtrijken Moes- en Bloemtuin, Plantsoen en Vischvijver; wijders eene BOEREN-HOFSTEDE, mitsgaders BOOMGAARD, WEI-, HOOI-, TEEL- en BOSCHLANDEN; te zamen groot 16 Bunders, 50 Roeden, staande en gelegen in de Gemeente Harmelen, aan den Straatweg en Leidsche Trekvaart. De Heerenhuizinge c. a. is te aanvaarden 1 November of eerder, terwijl de Hofstede en Landen zijn Verhuurd tot 1 Januarij en Mei 1850. Het der Koopenningen kan, tegen 4 pCt., op het verkochte gevestigd blijven. Breeder bij Biljetten en nader onderrigt ten Kantore van den Notaris VAN SCHERMBEEK, te Utrecht. Brieven *franco.*

*** **OPENBARE VERKOOPING VAN EENE WAGENMAKERIJ.**

Men is voornemens op Woensdag 26 September 1849, des avonds ten zes ure, in de Herberg aan de Burgerbrug te Zijpe, in het openbaar te verkoopen:

Een hecht, sterk en in goeden staat onderhouden HUIS, waarin de *Wagenmakerij*, gedurende vele jaren, met het beste gevolg is uitgeoefend, benevens deszelfs ERF, zeer gunstig staande en gelegen aan de Burgerbrug, te Zijpe, Sectie E., N°. 296. Informatiën zijn te bekomen bij den Notaris C. SIEMERS, in de Zijpe.

ALGEMEEN REGISTER OP HET NEDERLANDSCH MAGAZIJN

TER VERSPREIDING VAN ALGEMEENE EN NUTTIGE KUNDIGHEDEN.

12 JAARGANGEN, 1834 — 45.

De uitgaaf van een naauwkeurig bewerkt ALGEMEEN REGISTER op dit Werk zal den bezitters zeker aangenaam zijn. Met een' oogopslag zal men daarmeê kunnen vinden wat in die twaalf kompres gedrukte Deelen verspreid ligt. De prijs zal bij vooruitbestelling niet meer dan *f* 1,50 bedragen; en slechts weinige Exemplaren worden overgedrukt, die niet minder dan à *f* 2,50 zullen verkrijgbaar zijn. Bij alle Boekhandelaren in 't Rijk is *tot het einde dezer maand* gelegenheid dit Register te bestellen.

Tevens wordt nog eenmaal herinnerd aan hen, die het *NEDERLANDSCH MAGAZIJN* niet kompleet hebben, dat, voor den prijs van *f* 1,80, *in losse bladen*, te bekomen zijn de afzonderlijke Jaargangen 1834, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41 en 45.

*** De Notaris N. BUYS VAN DER COLFF, standplaats hebbende te Woudrichem, zal, ten verzoeke van zijnen Principaal, op Donderdag den 6den September 1849, des namiddags 6 ure, ten Herberge van *J. Spronk*, te Woudrichem, provisioneel, en 14 dagen daarna, dus op Donderdag den 20sten September daaraanvolgende, ten Herberge van *N. Spronk*, te Woudrichem voornoemd, op uur gemeld, finaal, in het openbaar verkoopen:

Een WOONHUIS, met ERF en fraaijen TUIN, staande en gelegen binnen Woudrichem, Kadastraal bekend Sectie C., N°. 77, als Tuin, groot 09 Roeden, en N°. 78, als Huis en Erf, groot 03 Roeden, 78 Ellen. Het Huis bevat vijf Kamers, meest alle van Stookplaatsen en verdere Commoditeiten voorzien, Provisiekamer en ruime Zolders; voorts Kelders en Keuken, zuivere Welwaterpomp, Regenbak, enz., terwijl de Tuin met vele exquise en goed dragende Vruchtboomen is beplant. Te veilen in drie Percelen, volgens daarvan vervaardigde Teekening, en daarna in Massa.

Eene BOUWSCHUUR, met open ERF, staande en gelegen binnen Woudrichem, tegenover gemeld Woonhuis, Kadastraal bekend Sectie C., Nos. 33 en 34, te zamen groot 04 Roeden, 66 Ellen.

En eenige Percelen BOUWLAND, gelegen onder Woudrichem, in den Oudenban.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris, alwaar de Teekening van eerstgenoemd Perceel ter inzage en de Veilconditiën ter lezing liggen.

De Notaris ISAAC MOLENAAR Cz., residerende te Soetermeer, is van meening op Donderdag den 13den September 1849 te veilen en op Donderdag den 20sten September 1849, bij afslag, te verkoopen, de beide dagen des voormiddags ten 11 ure, in *het Huis ter Lugt*, aan het begin van den Rotterdamschen Straatweg, even buiten de Stad Delft:

Eene ruime en welgelegene BOUWMANSWONING, met eene Boes voor 43 stuks Rundvee, Paardenstal, Schuren, Kaarnmolen, Hooibargen, Boomgaard, Tuin, Boschhakhout, Werf en Erf, alsmede onderscheidene Perceelen best WEI-, HOOI- en BOUWLAND, te zamen groot 28 Bunders, 46 Roeden, 8 Ellen; alles zeer geschikt nevens en achter elkander staande en gelegen in den Zuidpolder van Delfgaauw, aan den Overgaauwschen Weg, in de Gemeente Pijnacker. Breeder bij Biljetten omschreven.

Contribuerende in de Grondbelasting, over 1849, met	*f* 139,80.
In het Molengeld van den Zuidpolder van Delfgaauw met	„ 107,16.
In het Sluisgeld van Pijnacker met .	„ 20,00.
En in het Sluisgeld van Vrijenban met	„ 27,32.

De Landerijen kunnen worden aanvaard met Kersmis 1849 en de Woning met 1°. Mei 1850. Al het voorschrevene kan worden bezigtigd op Maandag, Dingsdag en Woensdag, den 10den, 11den en 12den September, en op Maandag, Dingsdag en Woensdag, den 17den, 18den en 19den September 1849. De voorschreven Perceelen zullen eerst afzonderlijk en daarna gecombineerd worden geveild en afgeslagen. De Conditiën zijn te vernemen en informatiën te bekomen ten Kantore van den bovengenoemden Notaris ISAAC MOLENAAR Cz. en bij den Heer A. M. SCHAGEN VAN LEEUWEN, Secretaris der Gemeente Vrijenban, te Delft.

*** Op Zaturdag den 29sten September 1849, des namiddags ten 5 ure, zal men, aan *het Locaal van Verkoopingen der Notarissen* te Utrecht, publiek verkoopen:

1. Eene HEERENHUIZINGE, met ERF en TUIN, binnen Utrecht, aan de Wittenvrouwenstraat, nabij de nieuwe Wandelingen, Wijk H., N°. 644, voorzien van acht Kamers, Keuken, Kelder, Zolders en Domestieken-Kamer.

2. Een HUIS en ERF in de Ridderschapstraat, Wijk H., N°. 734, achter voorgaand Perceel en thans daarmede vereenigd, waarin vier Kamers, Zolder en Meidenkamer.

Breeder bij Biljetten en nader onderrigt ten Kantore van de Notarissen STEVENS en BUSKES, te Utrecht.

*** Op Vrijdag den 12den October 1849, des voormiddags ten 11 ure precies, zal men aan *het Locaal van Verkoopingen* binnen Utrecht, achter St. Pieter, ten overstaan van de Notarissen STEVENS & BUSKES, te Utrecht, publiek verkoopen:

Het aanzienlijk, rentgevend LANDGOED en de RIDDERHOFSTAD *NYENRODE*, de Ambachtsheerlijkheden van Breukelen-Nyenrodes en Orttsgeregten, Visscherijen, Tienden en Erfpachten, kapitale Boerenhofsteden, Landerijen, en Bosschen, een Wind-Korenmolen en Huizen, onder Breukelen-Nyenrodes, Breukelen St. Pieters en Ruwiel, in alles groot 142 Bunders, 97 Roeden; 80 Ellen. In het breede vermeld bij eene Beschrijving of Notitie, te bekomen ten Kantore van gemelde Notarissen, alsmede bij den Tuinman op de Plaats *Nyenrode*. Te bezigtigen Maandag, Woensdag en Zaturdag van iedere week, van des morgens 10 tot des namiddags 3 ure, met een Toegang-Biljet, verkrijgbaar op gelijke wijze als de Notitie gemeld.

*** Bij TEN BRINK en DE VRIES, te Amsterdam, is van de pers gekomen en *alom* te bekomen:

LIEDEREN EN GEBEDEN.

Uitgegeven ten voordeele van noodlijdenden, achtergelaten door overledenen aan de Cholera.

In deze dagen van buitengewone **sterfte, rouw** en **kommer**, zal men hier *troost* kunnen vinden en een toon hooren aanslaan in overeenstemming met de gebeurtenissen des tijds.

Het werkje, groot 256 Bladz., is gedrukt op Velin papier, Post formaat, in een' cartonnen Band. Prijs *f* 2,—.

*** Bij den Boekh. C. CAMPAGNE, te Tiel, ziet op heden het licht:

I. De vereeniging der Protestanten in Nederland; door J. G. LIERNUR, Pred. bij de Evangelie-Luthersche Gemeente te Haarlem. Prijs 40 Cents.

II. Geschiedkundige aanwijzing van het onderscheid tusschen de Evangelische- en Roomsch-Katholijke Kerk. Een bekroond Prijsschrift, door C. GOGUEL. Uit het Fransch vertaald, met een Voorberigt van CH. G. MONTIJN, Pred. te Utrecht. Prijs *f* 1,50.

In *de Fakkel en de Kerkbode* zijn aan dit Werk allergunstigste BEOORDEELINGEN ten deel gevallen.

*** P. MEIJER WARNARS heeft uitgegeven en is te bekomen bij J. DE RUIJTER, Boekverkooper te Amsterdam:

Mr. J. VAN LENNEP, de voornaamste Geschiedenissen van Noord-Nederland, aan zijne Kinderen verhaald. Vierde Afdeeling. Tweede Stukjen. Van de Omwenteling van 1795 tot aan die van 1813. à *f* 1,—.

*** Bij C. F. STEMLER, Boekhandelaar te Amsterdam, komt van de pers en is alom verkrijgbaar:

GEDENKSCHRIFTEN VAN EEN' NOTARIS.

NAAR HET FRANSCH

van *A. DE PONT MARTIN.*

2 Deelen, met Vignet. *f* 6,20.

*** De Boekhandelaren J. G. VAN TERVEEN en ZOON, te *Utrecht*, hebben onlangs uitgegeven:

DE NOODZAKELIJKHEID VAN ALGEMEEN TOEZIGT OP HET GEBRUIK VAN VERGIFTEN, BETOOGD UIT DE MENIGVULDIGHEID DER OORZAKEN VAN VERGIFTIGING, door Dr. *A. W. M. VAN HASSELT. f* 1,30.

De Hoogleeraar G. J. MULDER zegt van dit Betoog: „De Schr. heeft een goed Werk gedaan, door op eene „bron van onheil opmerkzaam te maken, waarvan het „bestaan door de meeste Menschen zelfs niet wordt „vermoed. Zijne Verhandeling vervult eene ware behoefte; zij kan den *Leek* tot leering, den *Kunstoefenaar* „tot herinnering strekken".

Ned. Lancet, N°. 1, Julij 1848, Blz. 54 en 56.

*** Bij P. A. REYNDERS, te Meppel, is uitgegeven:

HONGARIJE EN DE HONGAREN.

Geschied- en Aardrijkskundig overzigt, door *M. L. KAN* en *A. DIKHUIZEN.*

AFLEV. I. *f* –,50.

Met 10 Afleveringen is dit Werk geheel compleet.

W. C. v. d. ZWAAG, Pred. te Dronrijp. **HET CHRISTELIJK KERKGEZANG**, zoo als het verdient te worden gewaardeerd en beoefend . . *f* –,30.

Uitgegeven ten voordeele der Diaconie aldaar.

*** De Wed. D. R. VAN WERMESKERKEN, Boekh. te Tiel, geeft uit:

F. C. J. VAN SWIETEN (Luit.-Kol., enz.), VERDEDIGING VAN OOST-INDIE. Leiddraad ter verkrijging eener juiste kennis en ter beoordeeling der wijze van verdediging van de Nederl. O. I. Gewesten, enz. . . . . *f* 1,25.

Onder de onderscheidene Geschriften, welke in den jongsten tijd over de gewigtige aangelegenheden onzer O. I. Bezittingen het licht zagen, onderscheid zich het onderhavige door een *bijzonder systema van defensie*, dat, op goede en welberedeneerde gronden, de doelmatigste middelen aan de hand geeft, om het duurzame behoud dier gezamenlijke gewesten voor ons Vaderland te waarborgen; weshalve dan ook dit Werkje vooral door hen in overweging dient genomen te worden, die het welzijn des Vaderlands behartigen en hierop eenen meerderen of minderen invloed kunnen uitoefenen.

Debiteerd met succes, van denzelfden Schrijver:

Den verkoop van Landerijen op Java verdedigd, enz. . . . . 90 Cts.

Bedenkingen tegen het Geschrift: De Zeemagt beschouwd in verband met de O. I. Bezittingen van het Rijk. . . . . 65 Cts.

En heeft alom verkrijgbaar gesteld:

JUL. MÜLLER. Eene Getuigenis van *Christus* en den Weg, die tot *Hem* voert, voor de zoekenden. Uit het Hoogd. vertaald door H. v. ROMBOUTS, Predt. te Eck en Wiel. . . . . *f* 3.75.

Behalve vele andere gunstige beoordeelingen, omtrent dit laatste, ook in onzen tijd, allerbelangrijkst Werk, in onderscheidene Maand- en Weekschriften, leze men vooral die, welke in het laatste nummer der Godgeleerde Bijdragen voorkomt.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.